

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Okresní soud v Kladně rozhodl v hlavním líčení konaném dne 9. září 2021 v senátě složeném z předsedy JUDr. Ivo Poštolky a přísedících Lenky Kindlové a Jiřího Černého

takto:

mladistvý

M ■■■ Č ■■■,

narozen ■■■■ v Praze 2, trvale bytem ■■■■ okres Kladno,
se podle § 226 písmeno a) trestního řádu **zprošťuje obžaloby**, která mu kladla za vinu, že:

v přesně nezjištěné době o letních prázdninách 2019, na blíže neustanoveném místě v obci Stochov, v přírodním porostu, vykonal soulož s nezletilou A ■■■ B ■■■■, narozenou ■■■■, a to přestože věděl, že ji dosud nebylo 15 let, čímž měl spáchat provinění pohlavního zneužití podle § 187 odstavec 1 trestního zákoníku,

nebot' nebylo prokázáno, že se stal skutek, pro nějž je obžalovaný stíhán.

Odůvodnění

1. Na mladistvého byla v této trestní věci podána obžaloba pro výše uvedený skutek, kterým se měl dopustit provinění pohlavního zneužití dle § 187 odstavec 1 trestního zákoníku. Soud provedl v rámci hlavního líčení ve věci důkazy popsané v následující části tohoto rozhodnutí.
2. Mladistvý u hlavního líčení nevypovídal, v přípravném řízení po zahájení trestního stíhání uvedl, že o prázdninách se on a jeho kamarád M ■■■ V ■■■■ seznámili s děvčaty - A ■■■ B ■■■■ a T ■■■ V ■■■■. Stýkali se pak tak třikrát až čtyřikrát týdně celé léto, jeho kamarádovi se líbila právě A ■■■. On sám věděl, kolik je jim let., nechodil ale ani s jednou, zatímco jeho kamarád M ■■■ chodil dokonce s každou z nich. Poškozená se mu nelíbila, nikdy se s ní ani nelíbal a neměl s ní pohlavní styk, všechno si vymyslela. Slyšel ale, že prý měla pohlavní styk s bratrem T ■■■ V ■■■■.

3. Nezletilá A ■ B ■ byla vyslechnuta v přípravném řízení, kdy uvedla, že s mladistvým chodili, líbali se či objímali. Jednou si psali o pohlavním styku a pak se sešli a „vyspali“ se spolu v lesíku u Stochova, z její strany to bylo dobrovolné. Použili pánskou ochranu, kterou přinesla z domova, jednalo se o její první pohlavní styk. Asi za týden se s tím svěřila T ■ V ■. Když potom byla v „diagnostáku“, musela na gynekologickou prohlídku a tam lékařka zjistila, že už není panna. Matka se jí potom ptala, s kým měla pohlavní styk, ona přiznala, že to bylo s mladistvým. Pokud jde o J ■ V ■, je to bratr kamarádky T ■, s tím se ale jen líbala, žádný sex spolu neměli.
4. Svědkyně T ■ V ■, kamarádka nezletilé, u hlavního líčení uvedla, že se jí A ■ svěřila, že měla pohlavní styk s mladistvým, dle poškozené mělo dojít k pohlavnímu styku v bydlíšti mladistvého, přičemž svědkyně se v té době měla nacházet v jiné místnosti téhož bytu. Svědkyně neuvedla k danému tématu žádné přesnější informace, včetně toho, že by na ni činil mladistvý nějaký nátlak v souvislosti s její výpovědí, dokonce soudu sdělila, že pohlavní styk měl mít s poškozenou i její bratr, s tím, že tuto informaci získala přímo od poškozené, mělo k tomu dojít asi rok potom, co došlo ke styku s mladistvým. Tato jí také řekla, že se mladistvému pomstí.
5. Matka poškozené, J ■ B ■, jako svědkyně u hlavního líčení uvedla, že se o tom, že její dcera měla mít pohlavní styk, dozvěděla až ze sdělení diagnostického ústavu. Poté jí poškozená řekla, že měla pohlavní styk s mladistvým v létě 2019, tedy v době, kdy spolu zřejmě chodili. Mělo k tomu dojít u mladistvého doma, když byl nemocný. Mladistvý chodil i k nim domů, ona jim říkala, že spolu nesmí mít pohlavní styk. Podezřelá jí byla i komunikace poškozené s mladistvým v tomto období, kdy ji mimo jiné psal, že to bylo úžasné a že by to měli zopakovat, dle svědkyně se to týkalo intimních věcí.
6. Součástí spisového materiálu je i výpis komunikace (Facebook Messenger) mezi poškozenou a mladistvým z období od listopadu 2019 do 18. ledna 2020, tedy nikoli z doby, kdy měl být posuzovaný čin spáchán (letní prázdniny 2019), a který obsahuje i fotografii, na které se tito spolu líbají, přičemž je zřejmé, že se spolu v té době scházeli. To, že by spolu řešili sexuální styk, z této komunikace ale nevyplyvá.
7. Ve věci byl vypracován znalecký posudek z oboru zdravotnictví, odvětví různá, specializace klinická psychologie, jehož autorku Mgr. Hanu Fechtnerovou soud vyslechl u hlavního líčení. Dle jejích závěrů intelektové schopnosti poškozené jsou v širší normě na spodní hranici pásma podprůměru, její osobnostní vývoj je neukončený a disharmonický, je schopna vnímat prožitky a reprodukovat je, reprodukce může být částečně zkreslena její osobnostní nezralostí a sociální naivitou. U nezletilé sice nebyly shledány sklony ke konfabulacím, ale byly zjištěny známky zkreslování informací, motivem k tomu může být nejen dlouhá doba, která uplynula od léta 2019, její osobnostní nezralost a snížené rozumové schopnosti, ale i touha po potrestání mladistvého, protože se s ní rozešel, a také upoutání pozornosti na svoji osobu. Není patrné, že by jednání mladistvého, pokud k němu došlo, zanechalo na vývoji poškozené nějaké následky. Specifická věrohodnost poškozené je snížena, což je dáno její osobnostní nezralostí a také tím, že ve výpovědích na policii, doma a u znalkyně byly drobné odchylky. Když na ně byla znalkyní upozorněna, uváděla, že to spletla policie či sociálka, ona říká pravdu, ale bylo to špatně zapsáno, velmi se bránila tomu, že by vypovídala nějaké nepravdy. Tvrdila, že styk byl dobrovolný, zároveň uvedla, že tam jen nehybně ležela a zážitek to pro ni nebyl příjemný. Také znalkyni sdělila, že chce, aby mladistvý byl potrestán, v té době byl její postoj k němu ambivalentní, na jednu stranu o něm mluvila hezky, což bylo vidět i na její mimice, na druhou stranu zde bylo negativní vyhodnocení situace, kdy se rozešli, což ji zklamalo, a mluvila o něm tak, že chce, aby byl potrestán. Při vyšetření zmiňovala i jiné vztahy s chlapci, ovšem s tím, že tyto byly nekoitální. Poškozená je velmi sexualizovaná, chová se vyzývavě, uváděla, že střídala chlapce a měla tendenci s nimi chodit.

8. Součástí spisového materiálu je lékařská zpráva, z které bylo zjištěno, že poškozená byla vyšetřena na gynekologii dne 15.5.2020 s nálezem, že panenská blána je bez čerstvých známek poranění, je však přítomna trhlina staršího data. Vyšetřovaná sama lékaři styk přiznala, nepamatovala si ale, kdy k němu došlo.
9. Pokud jde o argumentaci obžaloby, mladistvý měl být usvědčován výpovědí poškozené, kterou navíc měla potvrdit i výpověď její kamarádky T. V., které se nezletilá svěřila a kterou měl mladistvý později kontaktovat a dokonce jí vyhrožovat, že nesmí na policii nic říct, stejně tak se poškozená s tím, že měla pohlavní styk, svěřila i své matce, přestože k tomu došlo až s časovým odstupem. Obžaloba také poukázala na elektronickou konverzaci mezi mladistvým a poškozenou, která vyvrací obhajobu mladistvého, že s poškozenou vůbec nechodil, s tím, že se dokonce na ní nachází i fotografie, na které se mladistvý s ní líbá, přestože to ve své výpovědi popřel.
10. Senát se však s takovýmto hodnocením důkazů rozhodně nemohl ztotožnit, když zejména nelze přijmout to, že samotná výpověď poškozené mladistvého jednoznačně usvědčuje. Jak bylo výše popsáno, mladistvý popřel, že by se trestné činnosti, která je mu kladena za vinu, dopustil, přičemž nelze zavrhnout toto jeho tvrzení pouze z toho důvodu, že je sám trestně stíhanou osobou a má tudíž zájem na příznivém výsledku trestního řízení, jelikož je v případě uznání viny ohrožen trestní sankcí, takového vyhodnocení důkazů by bylo příliš zjednodušené a jednostranné. Pro posouzení otázky viny mladistvého bylo zásadní, zda důkazy předložené státním zástupcem umožňují bez existence pochybností vyslovit závěr, že se skutek stal. Dle soudu však takovéto pochybnosti existují, na tomto místě je nutno zopakovat závěry znalkyně z oboru klinické psychologie, podle které byly u poškozené zjištěny známky zkreslování informací, přičemž důvodem může být doba, která od události již uplynula, osobnostní nezralost a snížené rozumové schopnosti, upoutání pozornosti na svoji osobu (poškozená je velmi sexualizovaná, chová se vyzývavě, sama uváděla, že střídala chlapce), ale i touha po potrestání partnera, protože se s ní rozešel. Specifická věrohodnost poškozené je snížena, což je dáno nejen její osobnostní nezralostí, ale také tím, že ve výpovědích na policii, doma a u znalkyně byly drobné odchylky, pokud na ně byla znalkyně upozorněna, uváděla, že to spletla policie či sociálka, ona říká pravdu, ale bylo to špatně zapsáno, a velmi se bránila tomu, že by vypovídala nějaké nepravdy. Při popisu údajného pohlavního styku uvedla, že styk byl dobrovolný (při výslechu na policii dokonce uvedla, že sama přinesla prezervativ), zároveň tvrdila, že tam během aktu jen tak nehybně ležela a zážitek to pro ni nebyl příjemný. Také sdělila znalkyni, že chce, aby mladistvý byl potrestán, její postoj k němu byl v době vyšetření ambivalentní, kdy na jednu stranu o něm mluvila hezky, zároveň ale chtěla, aby potrestán byl. V případě tohoto znaleckého posudku se nepochybně jednalo o zásadní důkaz k posouzení pravdivosti údajů poškozené, přičemž s ohledem na závěry znalkyně nelze rozhodně výpověď poškozené považovat za natolik věrohodnou a přesvědčivou, že by sama umožňovala soudu vzít za prokázané, že se předmětný skutek stal. Znalkyně zmiňuje přání poškozené, aby byl mladistvý potrestán, důvodem k tomu měla být ta skutečnost, že se s ní měl mladistvý rozejít. Takovýto zájem poškozené o pomstu vůči poškozenému je nejen vydatným závanem větru do plachet obhajoby, pokud tato zpochybňuje pravdivost výpovědi poškozené, ale i možným důvodem případné nepravdivé výpovědi. Je sice pravdou, že se poškozená s tím, že měla pohlavní styk právě s mladistvým, svěřila i dalším osobám (matce a kamarádce), ovšem v případě jejich svědeckých výpovědí se jedná pouze o tlumočení zprostředkované informace, svědkyně samozřejmě nebyly sexuálnímu kontaktu mladistvého s poškozenou (v případě, že k němu skutečně došlo) přítomny. Své matce to poškozená sdělila až se značným časovým odstupem, navíc uvedla (stejně jako v případě svědkyně T. V.), že k pohlavnímu styku mělo dojít v bytě mladistvého, ačkoli sama ve své výpovědi na policii popsala pouze jeden případ soulože s tím, že se tento akt měl odehrát ve volné přírodě. Jedná se přitom o významnou skutečnost, uvedený rozpor ohledně určení místa činu nutně musí vést k dalším pochybnostem, v případě, že by došlo ještě k dalšímu sexuálnímu zážitku poškozené s mladistvým, nepochybně by si ho musela zapamatovat, opak by byl vysvětlitelný snad jen tehdy, pokud by poškozená

s mladistvým souložila opakovaně a v tolika případech, že by o tom sama ztratila přehled. Pokud soud vyslechl u hlavního líčení jako svědkyni T. V., nedozvěděl se žádné podrobnější informace, svědkyně uvedla, že dle poškozené mělo dojít k pohlavnímu styku v bydlišti mladistvého, ale nebyla schopna u hlavního líčení se sama souvisle k věci vyjádřit, soud od ní jen na základě dotazů obtížně získal nemnoho kusých informací, které se předmětné události týkaly, svědkyně zároveň neuvedla, že by na ni činil mladistvý nějaký nátlak v souvislosti s její výpovědí, což by mohlo její výpověď ovlivnit, soud samozřejmě v žádném případě nemohl jako k použitelnému důkazu přihlížet k obsahu vysvětlení, které svědkyně podala policii ještě v přípravném řízení. Tato svědkyně u hlavního líčení dokonce uvedla, že pohlavní styk měl mít s poškozenou i její bratr (P. V.), tuto skutečnost ve své výpovědi v přípravném řízení zmínil i mladistvý s tím, že tuto informaci získal přímo od poškozené. Důkazní situace ve věci tedy rozhodně není jednoznačná, jak bylo tvrzeno v písemném odůvodnění obžaloby. Nepochybně bylo zjištěno, že nezletilá poškozená měla v minulosti pohlavní styk, což potvrdila lékařská zpráva ze dne 15.5.2020, avšak vyslovit bez jakýchkoliv pochybností závěr, že tento styk měla právě s mladistvým, rozhodně nelze. Pochybnosti vyvolává zejména to, že: a) znalkyně konstatovala, že specifická věrohodnost poškozené je snižena, neboť mladistvá líčila některé skutečnosti různým osobám jinak než policii a zároveň projevila zájem na potrestání mladistvého, kterému se chtěla pomstít, b) matce se svěřila až se značným časovým odstupem, a to v době, kdy bylo již potvrzeno lékařem, že měla pohlavní styk, byť samozřejmě nelze očekávat, že by se dcera svěřovala okamžitě matce se sexuálním zážitkem, obzvláště v případě, kdy je jí pouze dvanáct let, avšak tento značný časový odstup samozřejmě snižuje věrohodnost takového sdělení, c) kamarádce T. V. navíc sdělila, že měla mít pohlavní styk s jejím bratrem, což při výslechu na policii sama neuvedla, což opět vnáší do hodnocení výpovědi poškozené pochyby. Výpověď poškozené tedy rozhodně nelze hodnotit jako natolik přesvědčivý důkaz, který by mladistvého jednoznačně usvědčoval. Pokud navíc mladistvý popíral, že by s poškozenou souložil, přestože poškozená tvrdí opak, nacházel se soud v situaci, která mu s ohledem na vzniklé pochybnosti neumožňovala jednu či druhou variantu jednoznačně přijmout, byť je zřejmé, že mladistvý nevypovídal pravdu, pokud uváděl, že s poškozenou „nechodil“, neboť obsah jeho komunikace s poškozenou svědčí o opaku, pokud v ní například oslovoval poškozenou jako „berušku“, ostatně i matka poškozené u hlavního líčení uvedla, že mladistvý se s její dcerou stýkal, přičemž tento vztah trval asi tři měsíce, a také zmínila obsah jejich komunikace, který se jí nelíbil. Lze tedy uzavřít úvahy soudu s tím, že nelze po provedeném dokazování s naprostou jistotou vyslovit jednoznačný závěr, že se mladistvý výše popsaného jednání skutečně dopustil, byť nebylo také jednoznačně prokázáno, že by ke skutku, pro který je mladistvý stíhán, nedošlo, a za tohoto stavu musel soud s ohledem na přetrvávající pochybnosti nutně rozhodnout podle pravidla *in dubio pro reo* (právní zásada, která stanovuje povinnost soudu rozhodovat ve prospěch obžalovaného, pokud o jeho vině existují pochybnosti, které nelze odstranit), tedy ve prospěch mladistvého, byť může i nadále přetrvávat podezření, že k posuzovanému jednání obžalovaného došlo, přičemž toto podezření postačovalo státnímu zastupitelství k podání obžaloby. O vině obžalované osoby ale rozhoduje až soud, který nemůže pouhé podezření stavět na rovinu závěru o prokázané vině, neboť takovýto závěr je možné vyslovit pouze při absenci jakýchkoli pochybností. Po soudu nelze bezpodmínečně požadovat, aby vždy v každé kauze na základě provedeného dokazování zcela odstranil veškeré pochybnosti a zjistil správnost té či oné varianty skutkového děje.

11. Na tomto místě je třeba se také pozastavit u nálezů Ústavního soudu, které se takového důkazní situace týkají (být se senát nechce pouze zaštitovat autoritou této instituce), kdy například dle rozhodnutí III. ÚS 398/97 *před obecným soudem provedené důkazy musí jím být - právě pro účely jejich hodnocení - správně, tj. skutečnosti (přesněji obsahu spisu) odpovídajícím způsobem reprodukovány, pokud se týká ve vlastním vyhodnocení interpretovány; řečeno jen poněkud jinými slovy, předpokladem náležitého a také ústavně souladného hodnocení důkazu je, že informace z hodnoceného důkazu zůstane bez jakékoli deformace v procesu jeho hodnocení zachována a výlučně jen jako taková se promítne do vlastního vyhodnocení jako konečného úsudku*

soudu. Jakkoli vysoký stupeň podezření sám o sobě není s to vytvořit spolehlivý a zejména zákonný podklad pro odsuzující výrok soudu, který - především z ústavního hlediska - musí být vždy výrazem lidsky dosažitelné jistoty, plynoucí především ze zákonem stanoveného procesu zjišťování a následného vyhodnocení rozhodných skutečností tak, aby se skutkové závěry soudního rozhodnutí neocitly v (extrémním) rozporu s vlastním obsahem provedených důkazů. Dle nálezu II.ÚS 4266/16 pravidlo in dubio pro reo přímo vychází z ústavního principu presumpce neviny (čl. 40 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, čl. 6 odst. 2 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod). Jeho obsahem je požadavek, že není-li v důkazním řízení dosaženo praktické jistoty o existenci relevantních skutkových okolností, tj. jsou-li přítomny důvodné pochybnosti ve vztahu ke skutku či osobě pachatele, jež nelze odstranit ani provedením dalšího důkazu, je nutno rozhodnout ve prospěch obviněného, kdy ani vysoký stupeň podezření sám o sobě ještě není s to vytvořit zákonný podklad pro odsuzující výrok. Trestní řízení totiž vyžaduje ten nejvyšší možný stupeň jistoty, který lze od lidského poznání požadovat, alespoň na úrovni obecného pravidla „prokázání mimo jakoukoliv rozumnou pochybnost“. Odsuzující rozsudek tedy může být vynesen až tehdy, pokud byly odstraněny všechny důvodné pochybnosti o vině obžalovaného, přičemž není-li vina plně prokázána, musí být obžalovaný zproštěn obžaloby, neboť nedokázaná vina má stejný význam jako dokázaná nevina. Důkazy, na základě kterých byla v této věci obžaloba postavena, tedy výpověď poškozené, případně výpověď její matky a kamarádky, nepostačovaly soudu k vyslovení závěru o vině mladistvého, proto nezbylo soudu než postupovat dle ustanovení § 226 písmeno a) trestního řádu a obžalovaného zprostit obžaloby, pokud mu tato kladla za vinu spáchání skutku popsáného ve výrokové části tohoto rozsudku. Tento důvod zproštění obžaloby má místo nejen tehdy, pokud soud poté, co provedl veškeré reálně dosažitelné důkazy mající význam pro rozhodnutí ve věci a tyto pečlivě vyhodnotil jednotlivě i v jejich souhrnu, má za prokázané, že skutek vymezený obžalobou se vůbec nestal, ale i v případě, že přetrvávají nadále důvodné pochybnosti o tom, že se skutek opravdu stal. Jedná se tedy o promítnutí zásady presumpce neviny, díky níž je neprokázaná vina postavena na rovinu prokázané nevinně. Není na škodu připomenout, že již ve starověku římský právník Domitius Ulpianus (170 - 223 po Kr.) pravil (uveden překlad do češtiny): „Lepší je nechat bez trestu provinění viníka, než odsoudit nevinného.“ Toto pravidlo je nutno vztáhnout i na toto trestní řízení. Je třeba konstatovat, že soud nemá při svém rozhodování bohužel k dispozici (obrazně řečeno) natolik přesné a citlivé váhy, které by mu umožnily v každé kauze poměřit důkazy tak, aby bylo možno zjistit pravdu, byť se o to soud samozřejmě vždy snaží. Na závěr zbývá ještě uvést, že soud nepovažoval za nutné a ani vhodné u hlavního líčení vyslechnout znovu nezletilou poškozenou (procesní strany to ostatně ani nenavrhovaly), takovýto postup by měl být dle pravidel uvedených v § 102 odstavec 1, 2 trestního řádu naprosto výjimečný. Nezletilá byla k věci řádně vyslechnuta v přípravném řízení, přičemž výsledku byli přítomni obhájce mladistvého i zástupkyně orgánu sociálně-právní ochrany dětí. Od posuzované události již uběhla doba delší dvou let, což by se zákonitě muselo na obsahové kvalitě výpovědi negativně podepsat, tudíž je nepravděpodobné, že by další výslech nezletilé provedený s takovýmto časovým odstupem mohl vést k novým zjištěním významným pro rozhodnutí ve věci, znalkyně sama zmínila, že důvodem zkreslování informací poškozenou může být kromě jiného i dlouhá doba, která již uplynula od posuzované události. Zároveň se nenabízela soudu žádná jiná možnost doplnění dokazování (např. výsledkem svědků).

Poučení:

Proti rozsudku lze podat odvolání.

Rozsudek může odvoláním napadnout:

- a) státní zástupce pro nesprávnost kteréhokoliv výroku
- b) mladistvý pro nesprávnost výroku, který se ho přímo dotýká.

Osoba oprávněná napadat rozsudek pro nesprávnost některého jeho výroku může jej napadat také proto, že takový výrok učiněn nebyl, jakož i pro porušení ustanovení o řízení předcházejícím rozsudku, jestliže toto porušení mohlo způsobit, že výrok je nesprávný nebo že chybí.

Shodu s prvopisem potvrzuje Kristýna Potůčková

V neprospěch mladistvého může rozsudek napadnout odvoláním jen státní zástupce.

Ve prospěch mladistvého mohou rozsudek odvoláním napadnout kromě mladistvého a státního zástupce i příbuzní mladistvého v pokolení přímém, jeho sourozenci, osvojitel, osvojenec, manžel a druh. Státní zástupce může tak učinit i proti vůli mladistvého.

Odvolání se podává u soudu, proti jehož rozsudku směřuje (u Okresního soudu v Kladně), a to do osmi dnů od doručení opisu rozsudku.

Odvolání musí být ve shora uvedené lhůtě, nebo v další lhůtě k tomu stanovené předsedou senátu soudu 1. stupně, podle § 251 trestního řádu také odůvodněno tak, aby bylo patrné, v kterých výrocích je rozsudek napadán a jaké vady jsou vytýkány rozsudku nebo řízení, které rozsudku předcházelo.

Státní zástupce je povinen v odvolání uvést, zda je podává, byť i z části ve prospěch nebo v neprospěch mladistvého.

Odvolání lze opřít o nové skutečnosti a důkazy.

O odvolání proti rozsudku Okresního soudu v Kladně – soudu pro mládež rozhoduje nadřízený krajský soud - Krajský soud v Praze.

Kladno 9. září 2021

JUDr. Ivo Poštolka, v. r.
předseda senátu